

การศึกษาทบทวนกฎหมายและมาตรการเกี่ยวกับ
มาตรการตรวจสอบย้อนกลับอาหาร

และ

มาตรการฉลากร่องรอยคาร์บอนในผลิตภัณฑ์อาหาร
ของสหภาพยุโรป

โดย รศ.ทัชชมัย (ฤกษ์ะสุด) ทองอุไร

เรื่องที่ 1

มาตรการตรวจสอบย้อนกลับอาหาร

- Regulation (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council of 28 January 2002 laying down the general principles and requirements of food law, establishing the European Food Safety Authority and laying down procedures in matters of food safety
- Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on official controls to be performed to ensure the verification of compliance with feed and food law, animal health and animal welfare rules

เรื่องที่ 2

ฉลากร่องรอยคาร์บอนในผลิตภัณฑ์อาหาร

1. กฎหมายของสหภาพฯ ที่เกี่ยวข้องกับฉลากร่องรอยคาร์บอนในผลิตภัณฑ์อาหาร
เน้นที่การใช้ฉลากผลิตภัณฑ์หรือ Labelling
  - Regulation (EC) No 66/2010 of the European Parliament and of the Council on a Community Ecolabel scheme ซึ่งกำหนดให้ยกเลิก Regulation (EC) No 1980/2000 of the European Parliament and of the Council of 17 July 2000 on a revised Community ecolabel award scheme

เรื่องที่ 2

ฉลากร่องรอยคาร์บอนในผลิตภัณฑ์อาหาร (ต่อ)

2. กฎหมายของประเทศสมาชิกสหภาพฯ ที่เกี่ยวข้องกับการฉลากร่องรอยคาร์บอนในผลิตภัณฑ์อาหาร

(1) กฎหมายประเทศอังกฤษ

- BSI British Standards PAS 2050:2008 Specification for the assessment of the life cycle greenhouse gas emissions of goods and services (PAS 2050) กำหนดวิธีการในการประเมินการปล่อยก๊าซ GHG
- Code of Good Practice for Product Greenhouse Gas Emissions and Reduction Claims กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสื่อสารเกี่ยวกับการประเมินการปล่อยก๊าซ หรือการประเมินการลดการปล่อยก๊าซ

เรื่องที่ 2

ฉลากร่องรอยคาร์บอนในผลิตภัณฑ์อาหาร (ต่อ)

2. กฎหมายของประเทศสมาชิกสหภาพฯ ที่เกี่ยวข้องกับฉลากร่องรอยคาร์บอน ในผลิตภัณฑ์อาหาร (ต่อ)

(2) กฎหมายของฝรั่งเศส

Grenelle Law นำมาใช้เป็นการทดลองในช่วงแรกแบบ “สมัครใจ” เช่นเดียวกับมาตรการนี้ของสหภาพยุโรปและประเทศอังกฤษ

เรื่องที่ 3 ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

1. การตรวจสอบย้อนกลับอาหาร
  - 1.1 องค์การที่รับผิดชอบและการบูรณาการระหว่างองค์กร
  - 1.2 ความชัดเจนของขั้นตอนต่างๆและการจัดทำข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบย้อนกลับ
  - 1.3 การกำหนดกฎเกณฑ์การนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารและอาหารสัตว์จากประเทศที่สามและการใช้หลัก “ความเท่าเทียมกัน” (Equivalency)

เรื่องที่ 3 ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ (ต่อ)

- 1.4 การตรวจเช็ค ตรวจสอบหรือตรวจดูแลผลิตภัณฑ์อาหารและอาหารสัตว์ที่นำเข้า แม้จะมีการยอมรับและรับรองมาตรการควบคุมของประเทศที่สาม แล้ว
- 1.5 แนวทางในการพิจารณายอมรับการควบคุมโดยรัฐของประเทศที่สาม
- 1.6 การเดินทางไปตรวจพิสูจน์โรงงานของผู้ประกอบธุรกิจอาหารและอาหารสัตว์
- 1.7 การใช้มาตรฐานเดียวกันกับผลิตภัณฑ์อาหารและอาหารสัตว์ที่สหภาพส่งออกประเทศที่สาม
- 1.8 การส่งออกหรือส่งกลับไป (re-exported) ซึ่งอาหารหรืออาหารสัตว์ที่ไม่สามารถจะวางจำหน่ายในสหภาพฯ ได้

เรื่องที่ 3 ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ (ต่อ)

- 1.9 การถือว่า ผลิตภัณฑ์อาหารหรืออาหารสัตว์ชุดหรือล็อตต่อจากผลิตภัณฑ์อาหารหรืออาหารสัตว์ที่มีความไม่ปลอดภัยจะมีความเสี่ยงเช่นกัน
- 1.10 การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่
- 1.11 การรักษาความลับของข้อมูล

เรื่องที่ 3 ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ (ต่อ)

2. ฉลากร่องรอยคาร์บอน

2.1 กฎหมายของสหภาพยุโรป

- การใช้ฉลากเขียวหรือ Ecolabel และเป็นมาตรการสมัครใจ
- หากผู้ประกอบการธุรกิจต้องการสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้อง จะต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด และต้องรับภาระในค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการทดสอบและตรวจพิสูจน์ผลิตภัณฑ์รวมทั้งค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามที่กำหนดไว้

2.2 กฎหมายของอังกฤษ

- ใช้ระบบ “สมัครใจ” เช่นเดียวกับกฎหมายของสหภาพฯ

เรื่องที่ 3 ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ (ต่อ)

2. ผลการร้องรอยคาร์บอน (ต่อ)

จากการศึกษาของ USDA Foreign Agricultural Service พบว่า

- (1) ก่อให้เกิดต้นทุนที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบธุรกิจประมาณร้อยละ 5 ของผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป (Finished product)
- (2) ในช่วงต้นของการใช้มาตรการ ผู้บริโภคยังไม่เข้าใจข้อมูลที่ผู้ประกอบธุรกิจนำเสนอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปริมาณ “สูง” หรือ “ต่ำ” ที่ระบุไว้มีความหมายว่าอย่างไร การติดฉลากเพื่อระบุปริมาณและการลดปริมาณคาร์บอนจึงไม่ค่อยมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภคมากนัก “ราคา” ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจของผู้บริโภคอยู่เช่นเดิม

เรื่องที่ 3 ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ (ต่อ)

2. จลากร่องรอยคาร์บอน (ต่อ)

จากการศึกษาของ USDA Foreign Agricultural Service พบว่า (ต่อ)

- (3) ผู้ที่จะสามารถปฏิบัติตามมาตรการนี้ได้ อาจจะมีเฉพาะธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมในเรื่อง Know how และการเงินที่จะนำมาใช้ในการทดสอบ และตรวจพิสูจน์ร่องรอยคาร์บอน แต่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคงประสบความยุ่งยากพอควรในการดำเนินการดังกล่าว ทั้งที่บทบัญญัติหนึ่งของ Grenelle Law ระบุว่า กฎหมายฉบับนี้จะไม่สร้างอุปสรรคต่อความสามารถในการแข่งขัน

เรื่องที่ 3 ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ (ต่อ)

2. จลากร่องรอยคาร์บอน (ต่อ)

จากการศึกษาของ USDA Foreign Agricultural Service พบว่า (ต่อ)

- (4) กฎหมายฉบับนี้เมื่อบังคับใช้กับผลิตภัณฑ์เกษตรและผลิตภัณฑ์อาหารจะมีได้จำกัดอยู่แค่เรื่องจลากร่องรอยคาร์บอนแต่จะรวมถึงเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพและเรื่องคุณภาพน้ำด้วย
- (5) ผู้เชี่ยวชาญมีความกังวลเกี่ยวกับความสามารถของผู้ตรวจพิสูจน์ก๊าซ GHG การประเมินข้อมูล ความต่อเนื่อง (consistency) ของข้อมูล การเปรียบเทียบและความน่าเชื่อถือของ Number/score ของร่องรอยคาร์บอนของผลิตภัณฑ์ใดผลิตภัณฑ์หนึ่งเป็นการเฉพาะ